Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisorî nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţul inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărî mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banî.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunî 6 fl., pe trei lunî 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francî, pe şése lunî 20 francî, pe trei lunî 10 francî.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorî.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunî 5 fl., pe trei lunî 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunî 6 fl., pe trei lunî 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banî.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 239. Braşovŭ, Duminecă 30 Octomvrie (11 Noemvrie) 1888.

Braşovŭ, 29 Octomvrie v.

Când în Nr. 235 alŭ fóiei nóstre amŭ vorbitŭ în primulŭ articulŭ despre năpăstuirea poporului românŭ din Bucovina, amŭ ḑisŭ că în lupta de cutropire a elementului românŭ se distingŭ mai cu sémă Polonii, Jidovii şi Rutenii.

Se vede însĕ că ne-amŭ înşelatŭ afirmândŭ numai atâta, căcî nicî nu eşise de sub pressă acelŭ numĕrŭ din „Gazetă“ şi o telegramă din Cernăuţî s'a şi grăbitŭ a ne dovedi, că şi o parte din poporaţiunea germană, classa inteligentă, n'are gândurî mai bune cu elementulŭ românescŭ, ca cele trei neamurî amintite.

In acelaşî numĕrŭ amŭ publicatŭ la ultime scirî cuprinsulŭ telegramei din vorbă, care ne aducea surprindĕtórea veste despre unŭ protestŭ alŭ profesorilorŭ germanî dela universitatea din Cernăuţî în contra folosinţeî limbei româneseî. Etă cum stă lucrulŭ:

Rectorŭ alŭ universităţii este profesorulŭ românŭ dela facultatea teologică Constantinŭ Popovicî. Ca rectorŭ represintă în dieta Bucovinei interesele universităţii. La intrarea sa în ḑietă a depusŭ jurămêntulŭ, ca Românŭ ce este, în limba românéscă. Atâta a fostŭ destulŭ, ca sĕ s'aprindă de mânià profesorii germanî dela universitate şi sĕ făurescă unŭ protestŭ declarândŭ, că prin depunerea jurămêntului în limba românéscă s'a călcatŭ caracterulŭ germanŭ alŭ universităţii.

Duşmanii limbei româneseî s'au grăbitŭ a trimite foilorŭ din Viena telegrame, numindŭ purtarea românéscă a rectorului „o manifestaţiune lipsită de tactŭ“, unŭ „atacŭ naţionalŭ îndreptatŭ, ca multe altele, în contra caracterului germanŭ alŭ universităţii“, ba unulŭ din acei duşmanî pune în „Deutsche Zeitung“ profesorilorŭ germanî întrebarea, că „pentru ce'şî alegŭ ei ca superiorŭ alŭ lorŭ pe unŭ Românŭ?“

Acéstă întrebare deslégă întréga enigmă. Mişcarea e pornită în contra elementului românescŭ, şi jurămêntulŭ nu e decâtŭ unŭ pretextŭ, pentru ca sĕ pótă agita în contra vieţii româneseî, ce în timpulŭ din urmă a începutŭ sĕ se libereze din lanţurile în care o încătuşase străinismulŭ.

Câtă vreme inteligenţa românéscă vorbea până şi în cerculŭ familiei nemţesce, polonesce şi rutenesce, nu s'audia ridicându-se nicî unŭ graiu în contra elementului românescŭ; adî însĕ când graiulŭ românescŭ îşî reia rolulŭ ce i-se cuvine, furiile strĕine dau năvală contra lui.

Uitatu-şî-au acei streinî, carî se ridică contra graiului românescŭ, că poporaţiunea băştinaşă a ţĕrii e cea românéscă? Uitatu-şî-au, că cei mai mulţî dintre ei suntŭ veniţî de erî de alaltaerî în Bucovina? Uitatu-şî-au, că partea cea mai mare din sarcinile ţĕrii le duce pe umerî elementulŭ românescŭ? Uitatu-şî-au că cei mai mulţî dintre ei îşî datorescŭ esistenţa lorŭ în cea mai mare parte muncei poporului românescŭ?

Şi cu tóte acestea sĕ nu se pótă folosi unŭ Românŭ de graiulŭ sĕu românescŭ, în ţéra sa şi în afacerile sale nu numai private, cum a consideratŭ rectorulŭ universităţii cestiunea din vorbă, dér chiar şi în afacerî publice, cum prescrie chiar şi legile fundamentale austriace?

Şi apoi în cele din urmă, de unde şi până unde îşî arógă Universitatea din Cernăuţî dreptulŭ de a propaga spiritulŭ esclusivistŭ germanŭ?

Românii bucovinenî datorî suntŭ sĕ facă pe duşmanii lorŭ a înţelege, că se găsescŭ în mijloculŭ elementului românescŭ, şi sĕ nu cedeze nicî câtŭ negru sub unghiă din dreptulŭ folosinţii graiului românescŭ şi peste totŭ din drepturile naţionale româneseî.

Deştulŭ au fostŭ Românii bucovinenî nicovala ciocanului strĕinŭ. E timpulŭ acum sĕ'şî strângă rĕndurile şi sĕ sfarme uneltirile streine!

Corespondenţa „Gaz. Trans.“

Viena, 5 Noemvre 1888.

Multele şi desele processe de pressă, ce se facŭ ḑiarelorŭ româneseî în Ungaria şi Transilvania, nu numai că au pusŭ în mirare cercurile streine, dér au datŭ totodată ansă journalisticei din afară de a se ocupa mai multŭ cu observarea „politicei naţionalităţilorŭ din Ungaria“. Procederile, ce se urméză în genere contra dreptului Românilorŭ de a-şî apĕra interesele lorŭ, suntŭ destulŭ de mare şi puternicŭ motivŭ, ca jurnalele streine sĕ ḑică, că politica Ungurilorŭ dela putere faţă cu naţionalităţile nemaghiare şî-a luatŭ unŭ cursŭ, care dela începutŭ e greşitŭ.

Etă ce scrie în acéstă privinţă fóia vienesă „Vaterland“:

„Este cunoscutŭ, că cu vre-o doi-trei anî înainte „Tribuna“ a avutŭ processŭ de pressă, care s'a pertractatŭ în Sibiiu, dovedindu-se nevinovăţia acesteia; de atuncî însĕ tóte acusele în contra ḑiarelorŭ româneseî se aşternŭ în Clujŭ, unde cresce buruiana şovinismului maghiarŭ în modŭ eclatantŭ.

„Totŭ de acéstă buruiană sufere şi curtea cu juraţî din Aradŭ. In rĕndurî au fost judecaţî autorii articulilorŭ româneseî, pedepsindu-se fórte aspru; chiar generalulŭ Traian Doda, alŭ căruî piept e împodobitŭ cu semnele de vitejiă în contra inimicilorŭ împĕratului, a fostŭ osânditŭ, fără a-lŭ lăsa sĕ se apere, la închisóre şi banî, la cea mai mare pedépsă. Curtea de casaţiă i-a respinsŭ recursulŭ de nulitate alŭ procesului. Tot acelŭ tribunalŭ a rânduitŭ o altă pertractare a procesului învĕtătorului Albu din Reşiţa. Şi pentru generalulŭ Doda trebue sĕ se ţină o nouă pertractare.

„Décă se întrébă omulŭ, că ce au comisŭ acestî ómenî osândiţî, atuncî ne rĕspunde unulŭ dintre cei mai de frunte Românî, d-nulŭ Alex. Mocsonyi în articululŭ sĕu din „Rom. Revue“, că ei (osândiţii), s'au folositŭ de dreptulŭ de libertate a cuvêntului, nu faţă cu naţionalitatea maghiară, ci numai faţă cu actualulŭ guvernŭ unguresc. Acusa însĕ a schimbatŭ dreptulŭ acesta constituţional într'o crimă, a adus pe acusaţî înaintea tribunalului, pentru ca sĕ prefacă oposiţiunea îndreptăţită într'o iritare şi luptă ilegală de rassă.

„Cum au decursŭ lucrurile, am arătatŭ cetitorilorŭ noştri mai înainte; cu tóte acestea trebue sĕ amintimŭ, că procurorulŭ de statŭ în cuvêntarea sa contra articulului din „Rom. Revue“ s'a esprimatŭ încurcându-se astfelŭ: „Décă nu merge altfelŭ, atuncî trebue sĕ stêrpimŭ *cu forţa* acéstă buruiană (oposiţiunea naţională); de aceea nu judecaţî după dreptate, ci (numai) mai întâiu ca patrioţî maghiarî (?)“. Er preşedintele tribunalului din Aradŭ ḑise unui juratŭ: „E destulŭ, décă inima îţî este ungurĕscă, capulŭ d-tale sĕ póte ocupa şi cu alte lucrurî.“(!!) D-nulŭ de Mocsonyi mărturisesce în urma acestora, că acusele se baséză nu pe criteriulŭ obiectivŭ alŭ legilorŭ penale, ci pe insinuaţiunî şi arbitriurî subiective, carî suntŭ unŭ resultatŭ alŭ dispositiunii sufletescî a acusatorilorŭ publicî. Şi éraşî, că acusatorulŭ apeléză în sala tribunalului la forţă şi la posiţiunile juraţilorŭ, elŭ îi provócă pe aceştia directŭ sĕ judece nu după dreptate, ci după interesulŭ parţialŭ politicŭ şi că acésta a putut'o ḑice acela, fără ca sĕ primĕscă vre-o admoniare din partea tribunalului, pentru că însuşî preşedintele acelui tribunalŭ a ḑisŭ, că numai inima sĕ fiă ungurĕscă, capulŭ sĕ póte ocupa şi cu alte lucrurî.“

„Vaterland“ afirmă părerea d-lui de Mocsonyi, care ḑice, că maghiarismulŭ dela putere cércă sĕ stîrpĕscă simţulŭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Unŭ mortŭ între vii.

(Novelă englesĕscă.)

Nicî-odată n'a avutŭ elŭ visurî mai frumóse.

După ce se treḑi, se mira, că sórele arde şi natura i-se părea aşa de frumósă şi veselă după oribila tempestate. Cerulŭ fără norî, frunḑişulŭ verde şi rĕcorosŭ, miresme de florî îmbĕtătóre şi pe fiă-care frunḑă trĕmurândŭ câte-unŭ picurŭ argintiu de plóiă.

Sir Oliver, deşi nu se putŭ orienta în cătrău sĕ apuce, încălecă roibulŭ şi plecă pe calea ce i-se deschidea înainte. In drumulŭ sĕu întâlni pe unŭ omŭ, care-i arătă calea cea dréptă.

Abia călărî o jumĕtate cuartŭ de césŭ şi étă că i-se deschide înainte o frumósă câmpiă dinspre care îi venea la audŭ sunetulŭ argintiu alŭ unui clopotŭ, ér în faţa ei se vedea unŭ satŭ micŭ zimbindŭ în strălucirea rĕsăririi sórelui. Şi mai departe i-se arăta o pădure de salcâmî în mijloculŭ căreia se ridicau frumóse pietre mormêntale şi statue albe, vestindŭ în tăcerea lorŭ adêncă drumarilorŭ, că loculŭ acesta mutŭ e — cimiterŭ.

Cum se apropiă Sir Oliver de loculŭ acesta, observă deodată o figură femeéscă, care tocmai în minutulŭ acela atêrna de unŭ monumentŭ o cunună de florî.

„Mylady“, ḑise tremurândŭ tînĕrulŭ lordŭ, „m'ai îndatora fórte multŭ, décă mî-ai spune numele locului acestuia.

Fata se întórse spăriată îndĕrĕtŭ şi în zăpăcéla ei abia putŭ îngăna cu temere numele locului.

Lordulŭ asemenea se cutremură puţinŭ. Décă scia elŭ, că figura femeéscă pe care o vĕḑŭ este unŭ îngerŭ de copilă, de bună sémă n'o agrăia. Şi póte, că ar fi fostŭ şi mai bine, décă nu i-ar fi vĕḑutŭ nicî-odată ochii ei albastri ca cerulŭ, vii şi vorbitorî, buḑele ei bogate de colóre castaniă şi întrégă figura ei minunată, ca a unei feciore din poveştî.

Oliver abia îşî veni în sine. Nu putea însĕ nicî sĕ vorbéscă, nicî sĕ mérgă mai departe.

„Ertă-mĕ, ḑise în fine, décă-ţî conturbŭ plăcerile d-tale idilice; sunt străinŭ torată s'o facŭ, fiindŭ-că am rĕtăcitŭ calea.

„Departe şeḑî d-ta?“ întrébă copila cu versŭ dulce.

„De nu mĕ înşelŭ, cale de câteva óre de aicî.“

„Şi care e numele satului d-tale?“

„Manfries!“

„Sir, întórce-ţî roibulŭ îndĕrĕtŭ şi'n timpŭ de patru óre vei fi acasă.“

„Miss, îţî mulţumescŭ frumosŭ, dér nu mĕ potŭ depărta până ce nu-ţî voiu sci numele.“

„Numele meu e — Alice.“

„Ce nume frumosŭ.... fórte frumosŭ nume.... d-şóră Alice, d-ta riḑî de mine pentru încurcătura în care am ajunsŭ, eu însĕ mai am o rugare cătră d-ta.

„Şi anume?“

„Aşŭ dori o flóre din buchetulŭ ce-lŭ ai în mână.“

„Bucurosŭ, rĕspunse Alice întinḑêndŭ călăreţului unŭ trandafirŭ albŭ.

„Mulţămescŭ miss.... d-ta ai venitŭ aicea sĕ culegî florî?“

„Din potrivă, am adusŭ florî pentru mormêntulŭ maicei mele.

„D-ta, bună copilă, ai căreî ochî s'acuma îţî suntŭ plinî de lacrimî, d-ta vii adeseorî la mormêntulŭ acesta?“

„In tótă diminéţa.“

„Dumneḑeu cu dta, frumósă miss! Credŭ că ne vomŭ mai întâlni cândva în lume“.

Frumósa copilă s'ascunse apoi între salcâmî, ér călăreţulŭ, privindŭ încă'odată îndĕrĕtŭ, luă drumulŭ în trapulŭ calului, şi dându'i pintenî, mergea ca vêntulŭ.

Tînĕrulŭ lordŭ era fórte agitatŭ. In locŭ de tufarî, florî şi munţî nu vedea altceva înainte'i decâtŭ numai faţa copilei, surîsulŭ ei blândŭ şi-i audia vocea ei dulce, care te fermeca. Incepŭ apoi deodată unŭ vechiu cântecŭ scoţianŭ.

Etă istoria pe care nu voia Oliver s'o spună crescĕtórei sale, după ce a sositŭ în Manfries.

II.

Omulŭ adeseorî se scólă altfelŭ decum se culcă. Şi aşa i-s'a întêmplatŭ şi lui Oliver Worsfield, care erî adurmî legănatŭ în visurî şi speranţe frumóse, ér astăḑî s'a treḑitŭ cuprinsŭ de scepticismŭ şi de durerî sufletescî.

Inainte de rĕvărsatulŭ ḑorilorŭ elŭ era îmbrăcatŭ şi ordonă sĕ'i gătéscă pe

de consciință națională alŭ Românilorŭ, voindŭ a da nascere unui simțēmêntŭ streinŭ, pe care însĕ Românimea nicĭodată nu va voi sĕ-lŭ cunóscă. Vorbindŭ apoi fóia vienesă de calitățile d-lui de Mocsonyi, ḑice că opiniunile acestuia dau unŭ pondŭ destulŭ de mare în cumpĕna dreptății și e destulŭ de rĕu pentru guvernulŭ actualŭ, décă ele suntŭ contra acestuia.

Étă cum se finesce articolulŭ, ce tractéză cestiunea acésta:

„Cunóștemŭ massa compactă a Românilorŭ (3 milióne) din Ungaria, cunóscemŭ nisuințele lorŭ, scim că ei formézā unŭ factorŭ de cea mai mare importanță alŭ monarchiei și ar fi numai o ușurință de minte, décă față cu astfeliu de împrejurărĭ, nu i-amŭ băga în sémă.

Secvestrarea căii ferate Romanŭ-Iașĭ-Cernăuțĭ.

Linia căii ferate, carea în Austria se numesce Lemberg-Cernăuțiană, se estinde și se termină pe teritoriulŭ României (Moldovei), dela Verescĭ prin Pașcanĭ, până la Romanŭ, dela Pașcanĭ până la Iașĭ, și dela Verescĭ la Botoșanĭ. Acéstă linie este construită de o societate austriacă, carea până aci a și administrat'o (esploatat'o), ca proprietarĭ ai ei.

Guvernulŭ românŭ însĕ a dispusŭ, ca dela 30 Octomvre st. v. (12 Noemvre st. n.) sĕ fiă secvestrată pentru statulŭ românŭ, va sĕ ḑică luată în administrațiunea acestuia, și în urmă sĕ devină proprietatea statului, se înțelege pe lângă desdăunarea proprietarilorŭ.

Ḑiarele economice și financiare austriace pretindŭ a sci, că guvernulŭ românŭ a făcutŭ secvestrarea fără cause plausibile și în lipsa pertractărilorŭ premerse cu guvernulŭ austriacŭ, a cărui suditŭ este societatea proprietară; a făcutŭ secvestrarea fără ca sĕ o motiveze din ce cause, de unde nicĭ că se póte sci, a făcut'o din vre-unŭ titlu de dreptŭ, séu în puterea suveranității sale? Decĭ, după părerea numitelorŭ ḑiare, secvestrarea a urmatŭ ca din seninŭ, a urmatŭ într'unŭ modŭ neusitatŭ, pentru-că România n'are lege de secvestrare, și acéstă eventualitate nicĭ că este prevĕḑută în convențiunea legată între statulŭ românŭ și între societatea proprietară.

In butulŭ acestui limbagiu însĕ s'a rĕspânditŭ faima în lume, că Societatea proprietară n'a fostŭ corectă în procedura și manipulațiunea acestei linii*) de unde guvernulŭ românŭ, pe semne în coînțelegere cu celŭ austriacŭ (carele tace), a făcutŭ secvestrarea; și la tótă întêmplarea nu fără de temeiu.

Altcum guvernulŭ românŭ mai de multŭ și-a descoperitŭ dorința de a rĕscumpăra partea liniei, carea se estinde și termină pe teritoriulŭ sĕŭ, a și începutŭ negociărĭ cu societatea, acésta însĕ n'a primitŭ ofertulŭ de rĕscumpărare părêndu-i-se prea puținŭ.

In urma pasului prea decisŭ și repede alŭ guvernului românŭ, din partea societății a plecatŭ la Bucurescĭ unŭ consilierŭ de direcțiune și unŭ secretarŭ generalŭ pentru complanarea causei, și se speră, că guvernulŭ românŭ va deslega cestiunea cu o deplină despăgubire a Societariĭlorŭ, și prin regularea intereselorŭ de comunicațiune.

Guvernulŭ românŭ, când a datŭ concesiunea de a construi linia ferată pe teritoriulŭ sĕŭ, a garantatŭ societății întreprinḑĕtóre, dela întréga linie de pe teritoriulŭ sĕŭ, unŭ venitŭ anualŭ de 3.865.173 de francĭ. Concesiunea este dată din luna Iuniu 1868 pe o durată de 90 de anĭ; în concesiune este stipulatŭ dreptulŭ guvernului, ca dela deschidere după decursulŭ de 30 anĭ sĕ o pótă rĕscumpăra; amintitele treĭ linii s'au deschisŭ în anii 1869, 1870 și 1871, prin urmare termenulŭ de 30 anĭ încă n'a espiratŭ, decĭ ca sĕ o pótă rĕscumpăra guvernulŭ românŭ trebue sĕ facă învoiélă cu societatea séu prin o plătire regulată a venitului garantatŭ, séu prin capitalisarea aceluia.

Orĭ cum, acea linie va deveni proprietatea statului românŭ și ĕstmodŭ pe teritoriulŭ sĕŭ întréga rețea a căilorŭ ferate va fi proprietatea sa, căcĭ numai acéstă unică era încă străină. Asemenea facŭ și celel'alte state.

Se crede, că și guvernulŭ austriacŭ va face secvestrarea liniei Lemberg-Cernăuțĭ de pe teritoriulŭ sĕŭ, și décă se va întêmpla acésta, atuncĭ România a întreprinsŭ secvestrarea în conțelegere cu guvernulŭ austriacŭ, precum amintii la loculŭ sĕŭ.

Rotuna.

*) Acestea le-a arătatŭ guvernulŭ românŭ printr'unŭ comunicatŭ în „Monitorulŭ Oficialŭ".

DIN AFARA.

Fóia italiană „Voce della Verita" ḑice, că numirea contelui Revertera ca ambasadorŭ austro-ungarŭ pe lângă Vaticanŭ este unŭ isvorŭ de continue *încurcăturĭ între Austro-Ungaria și Italia*, și conchide de aci, că alianța triplă trebue sĕ se rupă. „Opinione" rĕspunde, că contele Revertera a accentuatŭ adeseorĭ, că consimte cu politica contelui Kalnoky și că prin urmare elŭ nu va servi intereselorŭ partidei de luptă, căreia aparține, ci intereselorŭ austro-ungare.

Bugetulŭ ministerului de rĕsboiu și de marină italianŭ e sporitŭ pe anulŭ 1889 cu 50, eventualŭ cu 35 milióne francĭ. Fóia militară „Esercito", care ḑice că *unŭ rĕsboiu cu Francia e inevitabilŭ*, și „Popolo Romano" pregătescŭ déja opiniunea publică pentru nouĕ dărĭ, cu care sĕ se acopere sporurile bugetare. „Riforma" se alătură celorŭ douĕ ḑiare și accentuéză și ea necesitatea sporirei cheltuelilorŭ militare, pentru-că din partea Orientului nu e de temutŭ nicĭ unŭ periculŭ de rĕsboiu, la granița vestică se póte ivi acestŭ periculŭ. E datoria guvernului sĕ arate sincerŭ situațiunea periculósă a Europei și sĕ asigure țéra contra orĭ-cărei eventualitățĭ.

*

Regele Milanŭ a chematŭ în audiență pe episcopii Demetriu și Nicanor, carĭ se opunŭ decisiunei luate de metropolitulŭ Teodosiu *în cestiunea divorțului* și le-a declaratŭ, că dênsulŭ consideră afacerea ca resolvată; de aceea doresce ca și episcopii sĕ recunóscă ca irevocabilă decisiunea metropolitului, care e capulŭ bisericei autocefale sêrbescĭ. Amêndoi Episcopii suntŭ dispușĭ sĕ'șĭ dea demisiunea și vederile lorŭ contrare sĕ le facă cunoscute Regelui într'unŭ memorandŭ. Se ḑice, că Regele s'ar fi purtatŭ fórte aspru cu Episcopii, spunêndu-le că trebuiau sĕ fiă lăsațĭ sĕ li-se taie pĕrulŭ și sĕ li-se radă barba. De asemenea se vorbesce, că Metropolitulŭ Teodosiu a fostŭ silitŭ de ministrulŭ cultelorŭ Vladau-Georgievicĭ sĕ iscăléscă actulŭ de divorțŭ, compusŭ de acesta.

*

In statele Americei de nordŭ se face în ḑilele acestea *alegerea de președinte* alŭ republicei. După scirile sosite, Cleveland, președintele de până acum, se consideră ca căḑutŭ, ér sorții de isbêndă iĭ are Harrison, candidatulŭ republicanŭ. Scirĭ oficiale despre resultatulŭ alegerei n'au sositŭ încă.

*

Unŭ articulŭ publicatŭ de fóia sêrbéscă „Srpska Nezavisnost" din Belgrad asupra stărilorŭ din *Bosnia și Herțegovina* conține cele mai violente atacurĭ în contra autorităților și în contra armatei austro-ungare din provinciile ocupate. Articululŭ a produsŭ mare sensațiune.

*

„Post" din Berlinŭ salută cu simpatiă *unirea* ce s'a făcutŭ *între clubulŭ germanŭ austriacŭ și între clubulŭ german.* Fusiunea ambelorŭ clubŭrĭ și consimțĕmêntulŭ lorŭ la noua lege militară vorŭ aduce, ḑice fóia berlinesă, Germanilorŭ austriacĭ mare câștigŭ moralŭ și va fi începutulŭ unorŭ stărĭ mai bune pentru germanismŭ.

*

Foile germane salută cu mulțămire declarările lordului ministrului-președinte englesŭ Salisbury, că *acțiunea germană-engleză în Africa ostică* în contra celorŭ resculațĭ asupra administrațiunei germane și în contra comerciului cu sclavĭ are sĕ se mărginéscă la blocarea litoralilorŭ de cătră corabiile de rĕsboiu germane și englese, și că Francia a consimțitŭ la acéstă blocadă, și sĕ se visiteze corăbiile cu bandieră francesă ca nu cumva sĕ predea indigenilorŭ arme. Intreprinderile pe uscatŭ suntŭ eschise. După o scire oficiósă, Germania are sĕ ocupe mai târḑiu stațiunile vamale. Ce privesce comerțulŭ cu sclavĭ, guvernulŭ francesŭ are intențiunea sĕ destineze corabiă din divisiunea Oceanului indicŭ, care sĕ supravegheze cu celel'alte douĕ puterĭ de a nu se mai face acestŭ comerțŭ.

O cerculară a Papei.

Vinerĭ în sĕptĕmâna trecută s'a înmânatŭ în Parisŭ și în acelașŭ timpŭ în Bruxela miniștrilorŭ afacerilorŭ esterne unŭ cerculară alŭ cardinalului, secretarŭ de statŭ alŭ Papei, Rampolla. După cum spune „Gaulois", acéstă cerculară arată caracterulŭ visitei, ce împĕratulŭ Wilhelm a făcut'o Papei, și rectifică datele necorecte, ce le-a publicatŭ pressa în privința acésta. Mai departe arată șicanele ce le sufere Papa din partea guvernului italianŭ, care nu respectă nicĭ măcar exteritorialitatea. Așa de esemplu cu ocasiunea visitei împĕratului Wilhelm în Vatican trupele italiane au fostŭ așeḑate până la pórta Vaticanului. Cerculariŭ încheiă asigurândŭ, că posițiunea sfântului Părinte în Roma devine totŭ mai nesuportabilă și numai încrederea sa în dreptatea divină îlŭ face sĕ îndure martiriulŭ sĕŭ.

In acelașŭ sensŭ se esprimă și rĕspunsulŭ Papei la adresa adunărei catolice din Löwen. Nisuințele catolicilorŭ, de a reda papismului libertățile sale, suntŭ cu atâtŭ mai bine venite Papei, cu câtŭ aḑĭ e espusŭ la acte de violință totŭ mai marĭ. Unulŭ din cei mai fidelĭ amicĭ ai contelui de Parisŭ, anume Ducele de Broglie, a fostŭ primitŭ în audiența de Papa, care, precum comunică „Figaro", a vorbitŭ multŭ despre Francia, despre rolulŭ ei în lume, despre mărirea și speranțele ei. Ducele de Broglie a fostŭ fórte mișcatŭ de aceste dovedĭ de viă simpatiă pentru Francia.

SCIRILE ḐILEI.

Din *Turda* se scrie, că din causa *difteritei* șcólele de acolo s'au închisŭ pe douĕ sĕptĕmânĭ. Până acum au muritŭ de difterită 2 copii.

***

In adunarea comitetului administrativŭ a comitatului Treiscaunelorŭ, ținută în 6 Noemvre n. c., inspectorulŭ r. de școle se plânse contra mai multorŭ *scăderĭ ivite în învĕțĕmêntŭ.* Intre altele este și aceea, că datele statistice privitóre la scolĭ nu se trimitŭ regulatŭ la inspectorulŭ, școlele în decursulŭ vacanței n'au fostŭ curățite, séu celŭ puținŭ n'au fostŭ curățite în de ajunsŭ, după cum prescrie legea. In cele mai multe locurĭ copiii obligațĭ la școlă nu cercetéză școla, așa d. es. în comuna Besenyő dintre 95 copii obligațĭ la școlă, numai 15 înșĭ cercetéză școla regulatŭ, ér în Zagon neînțelegerile ivite între mai marii școlei au avutŭ unŭ efectŭ ruinătorŭ asupra învĕțĕmêntului etc.

***

In comitatulŭ *Treiscaunelorŭ* s'au ivitŭ în luna lui Octomvre 10 incendiurĭ, dintre carĭ 5 au fostŭ causate din aprinderĭ intenționate. Paguba totală face 3612 fl. 36 cr. S'au incassatŭ în acéstă lună 97,831 fl. 75$^1/_2$ cr. dare directă și 3151 fl. 90 cr. dare militară; adecă în cea dintâi mai multŭ cu 5615 fl. 90 cr., ér în cea din urmă mai multŭ cu 13 fl. 66 cr. ca în Octomvre a. tr.

***

In *Bucovina* se află școle poporale cu limba de instrucțiune germană, română, rutênă și maghiară, apoi școle poporale cu limba de instrucțiune mixtă. In 1876 erau 16 școle publice cu limba de instrucțiune germană, 13 cu limba română, 59 cu limba rutênă, 3 cu limba maghiară și 83 cu limba de instrucțiune mixtă. In 1885 erau 17 cu limba de instrucțiune germană, 60 cu limba română, 85 cu limba rutênă, 4 cu limba maghiară și 68 cu limba de instrucțiune mixtă. In 1884—85 erau 15 școle poporale cu patru limbĭ de instrucțiune: germană, română, rutênă și polonă.

***

Ediția de séra a foii vieneze „Wiener Allgem. Zeitung" dela 5 Noemvre n. *a fostŭ confiscată* din causa unui articulŭ ofensătorŭ și provocătorŭ în contra Țarului.

***

In nóptea de 6 Noemvre c. nisce necunoscuțĭ au intratŭ în cancelaria judelui r. de cercŭ din *Turda*, unde se afla o cassă Werthaimiană, pe care au vrutŭ s'o spargă. Deórece însĕ nu li-a succesŭ s'o spargă, s'au mulțămitŭ sĕ strice cutia mesei unui scriitorŭ furândŭ din ea o ba-

---

iubitulŭ Nero, de vreme ce are sĕ plece. Era impacientŭ. Se așeḑa pe fiă-care scaunŭ, pe fiă-care fotelŭ; își lua cărțile sĕ citéscă, se uita la tablourĭ și la florĭ, și mai cânta și la pianŭ câteva terțe și quinte.

„Ei," ḑise elŭ sărind de-odată în susŭ, voiu isgoni din mintea mea tóte nebuniile acestea. Nu voiu merge la cimiterŭ, ci voiu călări spre Ingleborongh."

Oh, dér îndată ce încălecă îi apărură dinainte doi ochĭ albaștri și curațĭ ca cerulŭ și érăși vĕḑu acelŭ surîsŭ fermecătorŭ și dulce, și érăși auḑi vocea ei cu timbru de argintŭ, care-i turbura pacea lui. Nu i-se putea opune.

Inima lui bătea puternicŭ și par'că-'i ḑicea: acolo! acolo! Drumulŭ călărețului tocmai așa era de frumosŭ, ca și visarea lui.

Ḑorile de primăvéră se revĕrsau așa de linŭ, așa de maiestosŭ; pe cerŭ câțiva petecĭ de norĭ schimbau colorĭ într'una; aurora atingea cu haina ei purpuriă culmile munțilorŭ; în tufarii tremurătorĭ se treḑiau din visurile lorŭ cântăreții codrului, în vreme ce turturica și cu porumbulŭ sĕlbatecŭ făceau sĕ se deștepte echoulŭ pădurei.

Când eșia sórele, Oliver se opri în cósta satului. Nu se putea hotărĭ ce sĕ facă. Se temea, că Alice îlŭ va crede dreptŭ unŭ aventurierŭ ḑilnicŭ și se mai temea, că póte nu se va întâlni astăḑĭ cu ea. Când se mișcau tufarii în apropiarea lui, se cutremura de frică și se temea și mai tare când pe calea ce ducea la satŭ nu vedea pe nimenĭ.

„Voiu intra în cimitirŭ," își gândea elŭ, „voiu șede pe mormêntŭ; décă ea va veni, mĕ va afla acolo."

Și cum înainta printre aleele cimiterului, deodată i-se poticnesce calulŭ și elŭ surprinsŭ până la temere vede pe Alice șeḑêndŭ pe mormêntulŭ mamei sale fără de-a ḑice o vorbă.

Brațele ei albe, ca zăpada, erau aruncate preste piatra mormêntală, ér ochii ei plângĕtorĭ erau ascunșĭ într'unŭ șurțŭ albŭ.

Călărețulŭ o privia dintre tufarĭ. Frumsețea ei, mâhnirea ei, îi atinseră inima și involuntarŭ oftă ḑicêndu'șĭ:

„Sĕrmană copilă frumósă, ce durerĭ adêncĭ și adevĕrate vei fi avêndŭ!"

(Va urma.)

tistă și 12 fl. Făptuitorii suntŭ încă necunoscuțĭ; cutezanța lorŭ însĕ a fostŭ fórte mare, căcĭ nu se temură a face acelŭ sgomotŭ mare cu ciocanulŭ, măcarcă odăile lipite de cancelariă erau locuite de ómenĭ și în aceeașĭ curte locuia și păzitorulŭ arestului.

Libertatea pressei în Ungaria*).

(Urmare).

Și aicĭ se impune fără de voiă întrebarea: In ce póte sĕ consiste motivulŭ imperativŭ a unei asemenea schimbărĭ de principiu? In vr'o atitudine puținŭ schimbată a pressei nóstre naționale nu póte se consiste acestŭ motivŭ. Celŭ ce urmăresce atitudinea ei politică cu óre care atențiane, 'mĭ va admite póte, că, întru câtŭ privesce direcțiunea ei principiară, acésta nu s'a schimbatŭ *întru nimicŭ* în totŭ timpulŭ erei constituționale; ce privesce însĕ cuprinsulŭ spiritualŭ și formele bunului tonŭ, de sigurŭ că nimenĭ nu va puté contesta, că în terminŭ mediu nivelulŭ ei s'a înnălțatŭ în modŭ îmbucurătorŭ. Despre vr'unŭ escesŭ grosolanŭ a acestei presse, séu despre aceea, că escesele ei ar fi luatŭ nisce dimensiunĭ, carĭ ar puté sĕ justifice o pornire mai aspră în contra ei, nu vorŭ sci spune nimicŭ nicĭ contrarii ei cei mai declarațĭ.

Și chiar décă în mijloculŭ strîmtorărilorŭ naționale espectorările diaristice n'au fostŭ libere icĭ și colo de orĭ ce amărăciune, ele nu se potŭ nicĭ asemĕna cu aceea „maniă sfântă", care inspiră pe adversarii noștri politicĭ la orĭ ce ocasiune, fără ca dealtmintrelea sĕ fi atrasŭ prin aceea asuprășĭ atențiunea procurorilorŭ. Eu credŭ, că în cele din urmă se póte dice în generalŭ despre pressa nóstră, că totŭ ce se incrimineză *astădĭ*, s'a disŭ și mai nainte *fără* de a se dificulta, și că *totŭ* ce se dificulteză acuma, nisce judecătorĭ nepreocupațĭ nicĭ astădĭ n'arŭ puté dificulta.

Cu alte cuvinte, atitudinea pressei nóstre naționale este *astădĭ totŭ așa de puținŭ dușmanŭ statului, ca și mai înainte* séu — de vĕ place mai bine — spre a vorbi în limbagiulŭ adversarilorŭ noștri politicĭ, ea a fostŭ mai înainte *totŭ așa de dușmană statului ca și astădĭ.* Atitudinea acestei presse este dér în orĭ-ce casŭ *adĭ aceeașĭ ca odinióră*; colórea ei fundamentală o formeză *astădĭ ca și odinióră* nisuința, de a susținé *liberă de orĭ-ce tendință agresivă* numai punctulŭ de vedere alŭ *apĕrărei naționale,* la care este constrînsă și necesitată prin nefavorulŭ împrejurărilorŭ. Acéstă *neschimbată* atitudine a pressei nóstre nicĭ n'a pututŭ prin urmare provoca o atitudine *schimbată* a puterii de statŭ fată cu ea.

Causa acestei schimbărĭ de principiu póte, după a mea părere, sĕ consiste numai în alte două momente: în însemnătatea mai mare politică ce șĭ-a câstigat'o pressa nóstră națională și în acea înăsprire a contrastelorŭ naționale, care este provocată printr'o progresiune naturală a ideei de statŭ oficiale. Căcĭ este lucru naturalŭ, că puterea de statŭ va semți cu atâtŭ mai neplăcutŭ oposițiunea națională a acestei presse, cu câtŭ ea a câștigatŭ în importanță și cu câtŭ contrastele se înăsprescŭ mai tare.

Ambele casurĭ se întêmplă însĕ și aceste două momente stau în raportŭ de reciprocitate naturală. Se'nțelege, că idea de statŭ oficiată nu se póte realisa decât pe contul unor interese naționale streine. Fie-care protulată alŭ ei trebue sĕ provóce dér cu necesitate nouĕ conflicte de interese naționale și fiecare biruință a lor trebue sĕ mărescă pe cealaltă parte cu necesitate reacțiunea națională avêndŭ elementulŭ nostru atâta vitalitate în sine. Décă fiecare progresŭ alŭ ideei de statŭ oficiale însémnă, că a crescutŭ puterea politică a direcțiunei dominante, atuncĭ fiecare reacțiune mai încordată în contra acesteia însemnă, că a crescutŭ puterea morală a oposițiunei naționale. Cu câtŭ mai numerose și bătĕtóre la ochĭ însĕ vorŭ deveni contrastele, cu atâtŭ mai viu și mai adêncŭ se vorŭ semți în puterile cele mai estinse. În adevĕrŭ, oposițiunea nóstră națională se înrădĕcineză totŭ mai afundŭ și mai estinsŭ înpăturile poporului nostru și asupra incompatibilitățiĭ politice, ce esistă între ideia de statŭ oficială și între interesele nóstre de viĕță naționale, nu este adĭ în tabĕra politică a poporului românŭ *nicĭ o deosebire de părere.*

Astfeliu vedemŭ oposițiunea nóstră națională rădĭmată pe reacțiunea națională ce cresce intensivŭ și estensivŭ și întărită în întru prin unitatea și ideile fundamentale politice, o vedemŭ. dicŭ, *întărindu-se moralicesce* în aceeașĭ mĕsură, în care pe celel'alte tĕrêmurĭ ale vieței publice ea se *nulifică politicesce.* Din tóte aceste însĕ se pare a resulta celŭ puținŭ atâta, că pressa nóstră națională este adĭ *deja unŭ factorŭ,* cu care puterea de statŭ, deși deocamdată numai în modŭ *negativŭ,* trebue sĕ conteze *în orĭ-ce casŭ.*

Inăsprirea acésta a situațiunei stă însĕ érășĭ în legătura cea mai strînsă causală cu întréga ființă a acestei idei de statŭ, oficiale. Stă în firea acestei idei de statŭ, ca acelŭ contrastŭ ascuns principiar, în care se află ea de-o parte către interesele vitale naționale ale maiorității poporațiunei, de altă parte către principiile adevĕratei libertățĭ și adevĕratului constituționalismŭ, sĕ fiă aruncatŭ la suprafață în ramificațiunile sale multiple în aceeașĭ mĕsură, în care acéstă ideă de statŭ îșĭ percurge cu necesitate fatalistică procesulŭ propriei desvoltărĭ naturale.

Ceea ce unii au prevĕdutŭ încă dela începutŭ, o scie adĭ tótă lumea, că adecă acéstă ideă de statŭ oficială este o ideă *elastică* și că ea representă o *mărime variabilă.* Pretensiunĭ, carĭ se formuleză astădĭ în numele ideii de statŭ, pentru că deja astădĭ ele aparŭ înaintea consciinței mai desvoltate politice a cercurilorŭ domnitóre ca nisce postulate logice ale acestei idei de statŭ, au fostŭ odinióră, când din partea nóstră s'a disŭ că ele vorŭ fi consecențele neapĕrate ale punctului de plecare principiarŭ, respinse ca și nisce insinuațiunĭ neîndreptățite și eu nu m'am îndoitŭ nicĭ unŭ momentŭ de *bona fides* cu care fură respinse.

Scimŭ dóră cu toții, că Deak și br. Eötvös au înțelesŭ concesiunile făcute în așanumita lege de naționalitate ca o *primă rată* plătită naționalităților ŭ, și o scimŭ noi cu toții totŭ așa de bine, că de atuncĭ încóce dispositiunile acestei legĭ au fostŭ parte abrogate prin alte legĭ, parte scóse de faptŭ afară din usŭ, parte n'au fostŭ nicĭodată puse în practică, așa că adĭ întréga lege nu este decâtŭ o *literă mórtă.*

Intre idea de statŭ ce au avut'o dinaintea ochilorŭ aceștĭ doi ómenĭ marĭ și idea de statŭ în care ómenii noștri de statŭ vĕdŭ astădĭ idealulŭ lorŭ politicŭ de statŭ, este unŭ drumŭ lungŭ și trei fase marĭ de desvoltare a acestei idei de statŭ formézá totŭ atâtea petrii hotarnice ale lui.

Acéstă desvoltare propriă zace însĕ chiar în ființa acestei idei de statŭ. Deórece ea se baséză pe principiulŭ *privilegiului naționalŭ*, care naturalŭ că nu póte avé o margine de dreptŭ principiară, și a căruia presupunerĭ tacite le formeză, numai în trécĕtŭ spuindŭ, *dreptulŭ anachronisticŭ alŭ cucerirei,* și idea unei *superiorităță de rassă*, este evidentŭ, că acéstă ideă de statŭ după firea ei trebue sĕ fiă o *ideă de statŭ progressivă*, a căreia progresiune se reguléză în *esteriară* prin *principiulŭ oportunității*, ér în *interiorŭ* se determină nu numai prin *motivele psichologice*, carĭ dealtmintrea de sine se înțelegŭ, ci mai decisivŭ încă prin *convingerea*, ce se impune cu totŭ mai mare evidență logică, după care *ceea ce s'a câștigatŭ odată* póte sĕ găséscă o sigură garanțiă de durabilitate *numai în acvisițiunĭ din ce în ce mai departe mergĕtóre.*

Astfeliu vedemŭ, cum idea de statŭ originară a *egemoniei de rassă artificiale*, spre a-șĭ asigura, décă numai va fi cu putință, o durabilitate, a trebuitŭ sĕ se lărgéscă și sĕ se mărescă în idea de statŭ a *autocrației naționale*, și cum acéstă ideă de statŭ totŭ din acéstă causă a trebuitŭ sĕ se desvolte mai departe până la idea de statŭ a *statului unificatŭ* în privința *națională.* Vedemŭ prin urmare, cum acéstă ideă de statŭ percurge cu necesitate logică internă acestŭ procesŭ de propriă desvoltare naturală, căcĭ punctulŭ ei de plecare principiară, *privilegiulŭ naționalŭ*, nu póte sĕ-șĭ afle locŭ de odihnă logicŭ decâtŭ numai în idea *unificării naționale.*

(Va urma).

---

*) A se vedé n-rii .... ai „Gaz. Trans." din an- c.

Scirĭ polițienescĭ.

Slujbașului dela calea ferată Pal Iosef, care locuesce în Blumĕna, i-s'a furatŭ unŭ inelŭ de aurŭ cu petri albe și o păreche de cercei de aurŭ. Bănuiala, că a comisŭ furtulŭ, cade asupra servitórei lui Pal Iosef, anume Balint Margit și asupra surorei acesteia Balint Trezsi, care au fostŭ date pe mâna judecătoriei.

In timpulŭ din urmă s'au adusŭ de repețite orĭ plângerĭ contra tăetorilorŭ de lemne, că șicaneză prea multŭ lumea deórece, lucrândŭ în timpulŭ verei la lemnărie, la zidărie și la pavare ca dilerĭ, cer prețurĭ fórte marĭ pentru tăiatulŭ lemnelorŭ, ba nicĭ nu voiescŭ sĕ priméscă lucrulŭ ce li se îmbie. Căpitănia orașului s'a vĕdutŭ decĭ nevoită sĕ proiecteze unŭ statutŭ pentru tăietorii de lemne și sĕ'lŭ presinte magistratului ca sĕ'lŭ ia în desbatere și sĕ'lŭ priméscă. Acestŭ statutŭ stabilesce tacsele pentru ferestrăitulŭ și despicatulŭ lemnelorŭ și obligă pe tăietorii de lemne sĕ priméscă lucrulŭ ce li se îmbie din partea publicului. Décă se va primi statutulŭ, se va face cunoscutŭ în totŭ cuprinsulŭ lui.

Pe promenada de josŭ s'a găsitŭ unŭ inelŭ de aurŭ. Păgubașulŭ ilŭ găsesce la căpitănia orașului.

Joi după amédŭ, dilerulŭ Bucurŭ Manea din Șimonŭ a fostŭ călcatŭ între Pórta vămii și Brașovu-vechiu de trăsura birjarului Kovacs Mozes, din care pricină i-s'au ruptŭ trei cóste. Dilerulŭ a fostŭ transportatŭ la spitalŭ, ér birjarulŭ datŭ judecății. Birjarulŭ din vorbă a fostŭ de mai multe-orĭ pedepsitŭ pentru astfelŭ de negligență și acum i-se va lua dreptulŭ de a fi birjarŭ, amĕsuratŭ statutului.

Tăiătorulŭ de lemne Fejer Andras din Scheiu și nevastă-sa au lăsatŭ la 5 Noemvre n. pe copii lorŭ în vêrstră de 2—4 anĭ singurĭ acasă închidêndu'i în odaiă. Nisce sdranțe de pe lângă sobă au luatŭ focŭ și era p'aci sĕ ardă casa cu copii cu totŭ, décă unŭ trecĕtorŭ n'ar fi observatŭ foculŭ și n'ar fi spartŭ ușa ca sĕ între în casă și sĕ stingă foculŭ. Părinții copiilorŭ suntŭ dațĭ judecății pentru negligență.

Erĭ a fostŭ surprinsŭ țĕranulŭ Cserei Janos din Tărlungenĭ schimbândŭ o monedă falsă de 5 francĭ. Țĕranulŭ, care a spusŭ că moneda i-a dat'o negustorésa Schütz din Tărlungenĭ ca sĕ o schimbe, a fostŭ datŭ judecății.

Cununiă.

Mâne, Duminecă 30 Octomvre st. v., la órele 4 p. m., se va săvîrși în biserica Sf. Nicolae din locŭ cununia D-lui *Iónŭ Spuderca,* cu D-șóra *Tațiana Eremia*

Adresămŭ tinerei părechĭ felicitările nóstre!

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Budapesta, 10 Noemvre. — A patra comisiă judecătorescă a verificatŭ cu maioritate de voturĭ alegerea deputatului Krauss în Dunaszerdahely.

Berlinŭ, 10 Noemvre. — Membrii liberalĭ-progresiștĭ din consiliulŭ comunalŭ alŭ orașului Berlinŭ au decisŭ de a renunța la orĭ-ce manifestațiă privitóre la asertiunile împĕratului față cu primarulŭ.

Parisŭ, 10 Noemvre. — Comisia de revisuire a constituției a primitŭ propunerea de a supune unui plebiscitŭ proiectulŭ de constituțiă ce-lŭ va vota constituanta.

Bucurescĭ, 10 Noemvre. — Bugetulŭ pe 1889 a fostŭ desbătutŭ și stabilitŭ în tóte părțile sale.

Bucurescĭ, 10 Noemvre. — Unŭ comunicatŭ oficialŭ declară, că secvestrarea liniei ferate Lemberg-Cernăuțĭ nu vatămă nicĭ-decum interesele acționarilorŭ și că guvernulŭ garanteză plata anuităților ŭ scadente la terminulŭ de 13 Aprile și 13 Octomvre.

Salagotarjan, 10 Noemvre. — Cei 21 de minarĭ dispărutĭ au fostŭ scăpațĭ în timpulŭ nopții.

DIVERSE.

Drumŭ romanŭ. Unŭ drumŭ transversalŭ romanŭ, din Bosnia spre Dunăre, a fostŭ descoperitŭ în sĕptĕmâna trecută de archeologulŭ Kanitz. Acestŭ drumŭ, care légă interiorulŭ Bosniei cu țĕrmurile Dunării, a fostŭ până acum necunoscutŭ, deși se scia din datele istorice, că esistă. Drumulŭ s'a descoperitŭ, întregŭ, cu piețele de arme și piețele de comerciu ale sale.

Espedițiunea lui Stanley. Din Zanzibar se telegrafiază, că nisce călĕtorĭ din Tabora au adusŭ nouĕ scirĭ despre expedițiunea lui Stanley. In sensulŭ acestorŭ scirĭ, nisce caravane arabescĭ, carĭ pórtă comerciu interiorulŭ Africei, s'au întâlnitŭ cu o parte a expedițiunei lui Stanley în părțile lacurilorŭ Albert-Nyanza, Muta și Tabora. Pe Stanley nu l'au vĕdutŭ Arabii, ci numai trupa lui constătătóre ca din 30 de ómenĭ, carĭ li-au spusŭ, că Stanley a trecutŭ înainte cale de 2 dile și că au avutŭ sĕ sufere fórte multŭ în mersulŭ lorŭ prin pădurile cele dese, prin carĭ abia puteau a străbate. Mulțĭ din ómenii lui Stanley au dispărutŭ séu au muritŭ, ér 40 s'au înecatŭ într'unŭ rîu, pe care călĕtoriră. Asemenea a muritŭ și unulŭ dintre bărbații, carĭ erau lângă Stanley. Deórece indigenii n'au voitŭ sĕ dea expedițiunei articulii necesarĭ pentru susținerea vieții, Stanley a fostŭ necesitatŭ sĕ pórte lupte cu ei. Mai departe Arabii spunŭ, că în decursulŭ călĕtoriei expedițiunea s'a opritŭ de repețite-orĭ, de o parte pentru că aștepta sĕ-i soséscă nouĕ întărirĭ din Congo, ér de altă parte pentru-că avea nevoie sĕ'șĭ câștige articulii necesarĭ pentru mâncare. Pe timpulŭ când Arabii se întâlniră cu expedițiunea, acésta se află în călĕtoriă numai ca de vre-o 5 dile, deórece mai multe sĕptĕmânĭ au trebuitŭ sĕ stea în locŭ din causă că Stanley a fostŭ mai multŭ timpŭ bolnavŭ și afară de Stanley mai erau bolnavĭ de frigurĭ și alțĭ numeroșĭ membri din expedițiune. După părerea numițilorŭ Arabĭ, numĕrulŭ totalŭ alŭ expedițiunei consta cam din vre-o 250 membri. Acum Stanley s'a făcutŭ deplinŭ sănĕtosŭ. Scopulŭ lui era sĕ-șĭ continue călĕtoria dela Albert-Nyanza directŭ spre nordŭ, sperândŭ că prin acésta va puté încunjura mocirlele și regiunile nesănĕtóse dela Orientŭ. Stanley avea de gândŭ ca, după-ce va merge o parte bună spre nordŭ, sĕ se întórcă apoi spre rĕsăritŭ și sĕ mérgă directŭ la Wanderlai, unde spera sĕ ajungă în timpŭ de 40—50 dile, va sĕ dică cam pe diua de 28 Noemvre.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 7 Septemvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.37	Vând.	9.40
Argintŭ românescŭ .	„	9.30	„	9.35
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.63	„	9.66
Lire turcescĭ . . .	„	10.92	„	10.95
Imperialĭ	„	9.92	„	9.95
Galbinĭ	„	5.70	„	5.74
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	126.—	„	127.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 9 Septemvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.50
Renta de hârtiă 5%	92.63
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	144.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	116.½
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.50
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	131.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	123.25
Renta de hârtiă austriacă	82.25
Renta de argintŭ austriacă	82.80
Renta de aurŭ austriacă	109.75
Losurĭ din 1860	140.—
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	877.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. .	304.½
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	309.40
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.74
Napoleon-d'orĭ.	9.64
Mărcĭ 100 imp, germane	49.62½
Londra 10 Livres sterlinge	121.65

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Ad. 6122—1888. 184
tkv. számhoz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassoi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy Muntean R. George végrehajtatónak néhai Avrám Bucura sz. Stoica végrehajtást szenvedő elleni 200 frt. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassai kir. törvényszék területén lévő Holbák községében fekvő a holbáki 176 számu tjkben 1085 *a*/1, 1085 *b*/1, 1086 *a*, 1086*b*, 1087 *a*, 1087 *b*, 1088 *b*, 1088a hr. számok a foglalt fekvőkre az árverést 305 frt. ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennti ingatlanok az *1888 évi November hó 26-ik napján délelőtt 9 orakor* Holbák község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alol is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának egyenkénti 10%-át 30 frt. 50 kr készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-us értelmében a bánatpénznek a biróságnál elöleges elhelyezéséröl kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó 1888 évi Oktober hó 17-én.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ